



4. **Határozattervezet** – általános ajánlások a térségi terület-felhasználási kategóriákra vonatkozóan **II.1.6. pont:** „ *Az ökológiai hálózat területén, a tájképvédelmi övezetben, továbbá a világörökségi és borvidéki területeken térségi jelentőségű erőmű nem létesíthető*” Az ajánlással nem értünk egyet, törlését kérjük.

**Indoklás:** A határozattervezet ezen ajánlása súlyosan diszkriminatív az iparfejlesztés egyetlen ágazata felé. Az OTfT az adott területfelhasználási egységekre nem fogalmaz meg ilyen előírást, megyei szinten ilyen mértékű szigorítást nem tartunk indokoltnak. Tekintettel arra, városunkat valamennyi az ajánlás adott pontjában szereplő területi besorolás érinti, az iparfejlesztés bármely ágának kategorikus megtiltása a város számára nem elfogadható. Az adott övezetekre vonatkozó részletes előírások betartása többszörös garanciát nyújt az ökológiai, tájképi és örökségvédelmi szempontok érvényre juttatására a fejlesztések során, ezért az általános ajánlások körében a hivatkozott pont szerepeltetését – különösen egyetlen iparág kiemelésével - indokolatlannak tartjuk.

5. **Határozattervezet** – országos és térségi övezetekre vonatkozó részletes ajánlások / világörökségi területek **III.5.1. pont:** „ *a településrendezési tervek készítése során figyelembe kell venni az elkészült világörökségi kezelési tervek településképpel, illetve természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos irányelveit, és be kell építeni a települések helyi építési szabályzatába*” Az ajánlás ezen pontjában az „elkészült világörökségi kezelési tervek” megfogalmazás helyett a **jóváhagyott világörökségi kezelési tervek** megfogalmazás alkalmazását tartjuk elfogadhatónak.

**Indoklás:** a Tokaji Történelmi Borvidék kultúrtáj világörökségi terület jelenleg nem rendelkezik jóváhagyott kezelési tervvel. A VÁTI Kht. által elkészített Kezelési Tervet a Tokaj Történelmi Borvidék Világörökségi Egyesület fogadta el 2003-ban, és az érintett önkormányzatok – ellentétben az egyesület alapszabályában foglaltaktól - a Kezelési Terv alkalmazásáról nem hoztak döntést. A Kezelési Terv 2004-ben módosításra került, a dokumentum ezen módosított változata jóváhagyásra már nem került előterjesztésre. Azon tény, hogy a Tokaj Történelmi Borvidék jóváhagyott kezelési tervvel nem rendelkezik, a KÖH által a terület megőrzési állapotáról készített országjelentés 2008. nyarán javított változata is tartalmazza. Amennyiben a határozattervezet hivatkozott pontjában az „*elkészült kezelési terv*” megfogalmazás szerepel, úgy értelmezésünk szerint figyelembe kellene venni a már elkészült, de jóvá nem hagyott, szakmailag sem mindenben megalapozott, néhány pontjában egymásnak is ellentmondó kitételeket tartalmazó dokumentum előírásait. Tekintettel arra, hogy a világörökségi értékek megőrzése fontos közérdek, ugyanakkor az az érintettek részére több területen is önkorlátozást igényel, ezt csak a megfelelő egyeztetési eljárásokon átfuttatott, és **jóváhagyott** dokumentum esetében tartjuk elfogadhatónak.

6. **Határozattervezet** – országos és térségi övezetekre vonatkozó részletes ajánlások / világörökségi területek **III.5.7. pont:** „ *A Tokaji Borvidék Világörökségi területen a településrendezési tervek készítésének illetve módosításának folyamatába be kell vonni a Tokaji Világörökségi Egyesületet is*” A Tokaji Világörökségi Egyesület helyett a „**világörökségi terület kezelő szervezete**” megfogalmazást tartjuk elfogadhatónak.

**Indoklás:** A Világörökség Magyar Nemzeti Bizottsága 2008. április 9.-i. ülésén elfogadta a készülő „Világörökségi Törvény” lehetséges koncepciójának tervezetét, és a Bizottság egy összefoglaló dokumentumot adott ki a törvény előkészítéséről.

Ezen dokumentumból kitűnik, hogy a - feltehetőleg 2008. őszén az Országgyűlés elő kerülő - törvény erősíteni fogja a világörökségi helyszínek kezelésében az állami szerepvállalást, és a kezelő szervezetekkel kapcsolatban szabályozni fogja azok státuszát, feladat-meghatározását, eljárási szabályait, felügyeleti szervét, finanszírozását és jogkörét. Ezek alapján előfordulhat, hogy a Megyei Területrendezési Tervben - ha az a hivatkozott pont jelenlegi megfogalmazása alapján kerül elfogadásra – olyan szervezet szerepel a világörökségi területen lévő települések településrendezési terveinek egyeztetési eljárásában, amelyről nem tudható, hogy a készülő

Világörökségi Törvényben a kezelő szervezetekkel szemben támasztott kritériumoknak meg fog-e felelni, illetve, hogy a törvény elfogadását követően az egyesület lesz-e a kezelő szervezet. Jelen helyzetben sem tudjuk elfogadni az egyesületet a rendezési tervek egyeztetésébe kötelezően bevonandó szervezetnek, mivel annak elfogultsága több, a kistérséget érintő fejlesztés révén megnyilvánult.

7. **Határozattervezet** – sajátos megyei térségekre vonatkozó előírások / **térségi logisztikai (agrarlogisztikai) központok területe IV.17.2. pont:** agrarlogisztikai központ „*létrehozása javasolt Gönc, Szendrő és Sárospatak településeken*” **A felsorolásban Szerencs nem szerepel, kérjük feltüntetését mind a hivatkozott pontban, mind pedig a határozattervezet 11.sz. tervlapján.**

**Indoklás:** Az alátámasztó munkarész vonatkozó része (41. oldal, 3.3 pont utolsó bekezdés) szerint „*Az árutermelő térségek szervezőközpontjaként agrarlogisztikai központok kialakítását javasoljuk az M3-M30 térségében a logisztikai központban, Gönc, Szerencs, Szendrő, Edelény, Sárospatak településeken, ahol a terménytárolás, modern technológiájú építményeinek, hűtőházaknak, és a feldolgozóipar létesítményeinek elhelyezését helyi településrendezési eszközökkel kell biztosítani.*” Szerencs árutermelő térségi szervezőközponti szerepe nem vitatható, hiszen három hagyományosan mezőgazdasági árutermelő kistáj, a Harangod vidék, a Taktaköz és a Szerencsi dombság találkozásánál fekszik, amely területeken a megye legjelentősebb mezőgazdasági szervezetei közül kettő a, Szerencsi Mezőgazdasági Rt., és a Megyaszó MAG Kft. végez nagy volumenben hagyományos mezőgazdasági termelő tevékenységet. A város nagy hagyományokkal rendelkezik az élelmiszer-feldolgozóipari tevékenység területén, amelyet a későbbiekben is meg kíván tartani, ehhez a településnek minden adottsága megvan, hiszen a mezőgazdaság hangsúlyos jelenléte mellett mind közúti, mind vasúti közlekedési csomópont is, és a közlekedési infrastruktúra fejlesztése az MTrT szintjén is rögzítésre került. **Ezen okok alapján a határozattervezet vonatkozó pontjában Szerencs kihagyása indokolatlan.**

#### **Általános véleményezés:**

Szerencset az alábbi – természeti-, táji-, kulturális védelmet jelentő - térségi övezeti, valamint sajátos megyei térségekre vonatkozó besorolások érintik:

Ökológiai hálózat: - ökológiai folyosó övezete,  
- ökológiai pufferzóna övezete.

Tájképvédelmi területek övezete (országos)

Világörökségi terület

Borvidéki térség

Natura 2000 védelmi terület

Érzékeny települési terület

A fent véleményezett pontokon túl az egyes övezeti, térségi besorolásokhoz tartozó részletes ajánlások egyes pontjai önmagukban ugyan többnyire megállják helyüket, ha azonban a várost érintő valamennyi ajánlás a településrendezési terv módosítása során beépítésre kerül, **azok együttesen már jelentősen korlátozzák a város további gazdasági fejlesztési lehetőségeit.**

Elsősorban a városba tervezett szalmazélesztő erdőmű hozta felszínre a területen a **világörökségi magterület és a pufferzóna közötti települések** vonatkozásában azt az érdekkellentétet, amelyet egyébként az építéshatósági engedélyezési eljárások során, - mint engedélyező hatóság - kisebb mértékben ugyan, de már több esetben más, a pufferzónába tartozó település esetében is tapasztaltunk. A jelenlegi szabályozás ( a vitatott jogi státuszú kezelési terv ) csak a lehatárolásban tesz különbséget a védőzóna és a magterület között, a védelmi előírásokban, a területek kezelésében nem. Ez az érintett települések lakóiban, de vezetőiben is ellenállást vált ki, hiszen a **védőzóna településeinek jelentős részében a szőlőtermelésnek, borászatnak alig van gazdasági súlya, pl. Szerencsen a szántóterület aránya 61%, a szőlőé 7,7%, a 10000 lakosból alig néhány család van aki kizárólag a borászatból, illetve a kapcsolódó borturizmusból él, e mellet a térség legfejlettebb iparával rendelkezik**

a város, de például a szintén a védőzónába tartozó Monokon, Legyesbényén, Golopon egyetlen kizárólag borászatból élő vállalkozás sincs. Amikor a borászok – és ez alatt szinte a kizárólag a területen kívüli pénzügyi befektetők tulajdonában lévő nagygazdaságokat tömörítő egyesületeket kell érteni – felléptek a szerencsi erőmű építése ellen, a szerencsi kistérség minden települési vezetője, - a **magterületen lévők is!** - egyhangúlag kiállt az erőmű építése mellett. Ennek oka valószínűleg az volt, hogy tisztában vannak azzal, hogy a **hegyaljai települések már nem hagyatkozhatnak kizárólag a**

**szőlészetre-borászatra, és a borturizmusra.** Ha a területen a világörökségi védettség – és most már a kiterjesztett tájképvédelmi övezet, és egyéb védelmi övezetek együttes előírásai - miatt nem lehet, vagy csak nagyon szűk keretek között lehet más fejlesztéseket megvalósítani, az előbb-utóbb hanyatlást okoz a terület egészére nézve.

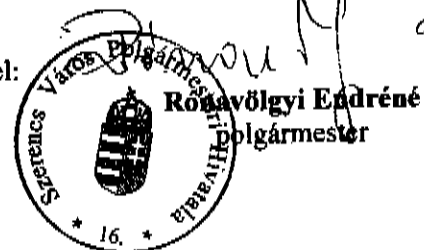
Ezen konfliktus kialakulásához nagymértékben hozzájárult, hogy **nincs megfelelő szabályozás a világörökségi területre.** Az elkészített kezelési terv nem került mindenki által elfogadásra, de nem is szabályoz megfelelően, magasabb szintű jogszabály (örökségvédelmi és természetvédelmi tv.) pedig csak érintőlegesen szabályoz.

A világörökségi terület sorsa nagymértékben függ attól, hogy az előkészítés alatt álló világörökségi törvény, illetve az elkészítendő kezelési terv mennyire lesz alkalmas az értékek védelmének biztosítására, és mennyire teszi majd lehetővé, illetve mennyiben gátolja az egyéb ágazatok fejlesztését. **Szinte biztosra vehető, hogy amennyiben a megalkotott jogszabály és a kezelési terv nem veszi figyelembe a területen belüli eltérő adottságokat és lehetőségeket, egyoldalúan csak az értékek védelmére irányul és mindezt úgy teszi, hogy azonos súllyal kezeli a védendő értékekben gazdag, abból profitáló, és azon területeket, amelyeknek csak kötelezettségei lesznek a védelemmel kapcsolatban, de ők maguk a védendő értékekkel alig rendelkeznek, akkor a társadalmi feszültség, a konfliktusok nem fognak oldódni.** A borvidék értékeinek megőrzését, ugyanakkor az értékeket nem veszélyeztető egyéb fejlesztéseket is támogató, egyes területek eltérő adottságait és lehetőségeit is figyelembe vevő szabályozás feltétlenül szükséges a világörökségi cím megtartásához, ehhez azonban a jogalkotás, és a kezelési terv készítésének folyamatában széleskörű egyeztetésre, az érintettek bevonására van szükség. **A területre felülről ráhúzott „egyenruha” csak a helyiek ellenállását fokozná, nélkülük pedig nem védhető meg a világörökségi cím még a legszigorúbb szabályozással sem.** Jelenleg nincs rálátásunk arra, hogy a készülő világörökségi törvény, és a reményeink szerint átdolgozásra kerülő kezelési terv meg fog-e felelni a fenti kritériumoknak, az azonban már most látható, hogy a MTrT tervezete nem tudja kezelni ezt a problémát. Ez részben érthető, hiszen egy jóval nagyobb léptékű szabályozásról van szó, amely nem minden esetben képes ilyen mélységben kezelni egy kisebb területi egységen belüli eltérő sajátosságokat, de éppen ezért a világörökségi területre, a borvidékre és a tájképvédelmi övezetre vonatkozó ajánlások tömege túlszabályoz, és ez már önmagában is lehetetlenné teszi egy kisebb léptékű, a helyi sajátosságokat figyelembe vevő szabályozás elkészítését, hiszen az MTrT nem különbözteti meg a világörökségi magterületet és pufferzónát, a tájképvédelmi övezetre vonatkozó előírások pedig ugyanolyan súlyosak a jelentős ipari hagyományokkal rendelkező – a Tokaj-Hegyaljai borvidék sajátos tájkarakterét jelenleg sem hordozó - városi környezetünkre vonatkozóan, mint a védett belső zempléni területeken, vagy éppen a magterület szőlőhegyei vonatkozásában. Fentiek alapján indokoltnak tartanánk már az MTrT szintjén is a világörökségi magterület és pufferzóna eltérő szabályozását, valamint a tájképvédelmi övezetre vonatkozó előírások szűkítését az OTrT-ben foglalt szintre, esetleg a sajátos megyei térségi kategóriában egy olyan újabb területi besorolás létrehozását, amely további ajánlásokat tartalmazna azokon a területeken, ahol ez feltétlenül indokolt.

Kérem, észrevételeinket a terv elfogadása előtt mérlegelni szíveskedjenek.

Szerencs, 2008. szeptember 26.

Tisztelettel:



420.  
Szerencs

1. Szakmai szempontból elhibázott döntésnek tartjuk a Tokaji Borvidék – Világörökségi terület közvetlen környezetében erőmű létesítését. A területrendezési tervben ábrázolását nem javasoljuk, mivel ez jogalapot teremthet a borvidék más térségeiben is erőművek létesítésére, ami nem lenne szerencsés.
2. A 2008. évi L. törvénnyel módosított országos területrendezési tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (OTrT) meghatározta az új főútvonal nyomvonalát, attól eltérni a megyei tervben nem lehet.
3. A megyét az ipari területek tekintetében túlzott területkínálat jellemzi, melyek kihasználtsága legtöbb esetben nagyon alacsony, betelepítésük lassú a mértéktelen területkijelölésekhez képest. Ennek visszafogása érdekében indokolt e szövegrész további alkalmazása, még ha a megyei szintű tervezésből adódóan a különböző adottságokkal rendelkező iparterületek miatt ezt a tág meghatározást konkretizálni nem lehet. A „túlzott kínálat” megállapítását a településrendezési tervezés során kell megállapítani kellő mélységű vizsgálatokra alapozva és indokolva (mint ahogy az ajánlás további része is fogalmaz), és az érintett igazgatási szervekkel egyeztetni. Tehát az ajánlás két szövegrésze szorosan összefügg egymással, ezért nem töröljük.
4. Éppen a szerencsi erőmű hely kiválasztása hívta fel a figyelmet arra, hogy erre az előírásra szükség van. Az ökológiai hálózat területén, tájképvédelmi övezetben, borvidéki – világörökségi területen nem egy-egy erőmű fogja fellendíteni a gazdaságot, a foglalkoztatást. A szőlészet-borászat és a turizmus nagyobb fejlesztési lehetőséget jelenthet az érintett térségben.
5. A vélemény alapján az elkészült világörökségi kezelési terv helyett a jóváhagyott világörökségi kezelési terv megfogalmazást szerepeltetjük a III.5.1. pontban.
6. A III.5.7. pontban a Tokaji Világörökség Egyesület helyébe a „világörökségi terület kezelő szervezetét” írjuk.
7. Az indoklás alapján jogos a kérés, Szerencs jelentős múlttal rendelkezik a mezőgazdasági termelésben és a mezőgazdasági termékek feldolgozásában, így a határozattervezet 11. számú tervlapján kiegészítjük.
8. Az általános vélemény több félreértésen alapul. A világörökség konkrét területét a településrendezési tervben kell kijelölni és a vonatkozó előírások csak arra a területre vonatkoznak. A borvidéki terület csak a szőlőkataszteri területet érintik. Az ökológiai hálózat a tájképvédelmi terület övezetét az OTrT, míg a Natura 2000 területeket külön kormányrendelet jelölte ki. A „városi környezetüket” a fenti övezetek szabályozása nem érinti, így a város ipari fejlesztését sem korlátozzák.